

Sygn. akt III AUa 854/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	sędzia Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska
	sędzia Małgorzata Rokicka-Radoniewicz (spr.) sędzia Krzysztof Szewczak
Protokolant: st. prot. sądowy Joanna Malena	

po rozpoznaniu w dniu 18 grudnia 2019 r. w Lublinie

sprawy P. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o uchylenie decyzji w przedmiocie ustalenia istnienia obowiązku ubezpieczenia społecznego

na skutek apelacji P. W.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 26 czerwca 2018 r. sygn. akt VIII U 877/17

I. uchyła zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. i przekazuje sprawę temu organowi do ponownego rozpoznania;

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. na rzecz P. W. kwotę 270 (dwieście siedemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Małgorzata Rokicka-Radoniewicz Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska Krzysztof Szewczak

III AUa 854/18

UZASADNIENIE

Organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 15 lutego 2017 roku na podstawie art. 151 § 1 pkt 1 k.p.a. w związku z art. 123 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2016 roku, poz. 963 ze zm.), odmówił uchylenia decyzji z dnia 6 lipca 2016 roku, nr (...) o niepodleganiu ubezpieczeniu społecznemu przez P. W. od 1 kwietnia 2012 roku, z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek (...) w upadłości. W

uzasadnieniu wskazał, że decyzja z dnia 6 lipca 2016 roku nr (...) została skutecznie doręczona w trybie art. 44 k.p.a., a o zmianie adresu P. W. poinformował dopiero w 22 grudnia 2016 roku.

Od tej decyzji odwołanie do Sądu Okręgowego w Lublinie wniósł P. W. zaskarżając ją w całości i wnosząc o zmianę poprzez uchylenie decyzji z dnia 6 lipca 2016 roku. W uzasadnieniu odwołujący wskazał, że zgromadzony materiał dowody jednoznacznie wskazuje, że decyzja dotyczy osoby fizycznej - pracownika (a nie osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą), zgłoszenie osoby fizycznej pracownika do ZUS dokonywał w 2012 roku płatnik, a wnioskodawca nie zamieszkuje pod adresem ul. (...).

Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 26 czerwca 2018 roku oddalił odwołanie. Sąd Okręgowy ustalił, że P. W. został powołany od (...) na stanowisko prezesa Zarządu (...) Sp. z o.o., a następnie powierzono mu stanowisko prokurenta. Z związku z pełnionymi funkcjami został zgłoszony do ubezpieczeń społecznych z tytułu umowy o pracę przez Spółkę (...). Płatnik wskazał, jako adres ubezpieczonego P. W.: L., ulica (...).

Decyzją z dnia 6 lipca 2016 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. stwierdził, że P. W. jako pracownik u płatnika składek (...) w upadłości nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu, i chorobowemu od 1 kwietnia 2012 roku. Powyższa decyzja została przesłana P. W. na adres: ul. (...), (...)-(...) L.. Była dwukrotnie awizowana w dniu 11 lipca 2016 roku i 19 lipca 2016 roku.

Od kwietnia 2014 roku wnioskodawca nie zamieszkuje w lokalu przy ul. ul. (...) w L. , który został wynajęty przez jego byłą żonę. Następnie zamieszkał przy ulicy (...) w L. oraz w S. (...). Od dnia 24 marca 2016 roku wnioskodawca zamieszkał w Islandii. Do kraju przyjeżdża na kilka dni ciągu roku. Korespondencję z ulicy (...) odbierał do czasu wyjazdu do Islandii.

Decyzją z dnia 9 września 2016 roku Prezydent Miasta L., orzekł o wymeldowaniu P. W. z pobytu stałego w lokalu przy ul. (...) w L..

Wnioskodawca prowadził jednoosobową działalność gospodarczą, a w zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych wskazał jako adres ul. (...), (...)-(...) L., chociaż tam nie mieszkał.

W dniu 22 grudnia 2016 roku P. W. złożył wniosek o wznowienie postępowania zakończonego decyzją z dnia 6 lipca 2016 roku. na podstawie art. 145 § 1 pkt 1 k.p.a. w związku z art. 123 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Wskazał, że decyzja została przesłana adres, pod którym ubezpieczony nie zamieszkuje od 1 listopada 2014 roku.

Postanowieniem z dnia 10 stycznia 2017 roku organ rentowy wznowił postępowania w sprawie zakończonej ostateczną decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 6 lipca 2016 roku, ale następnie zaskarżoną decyzją z dnia 15 lutego 2017 roku, nr (...) na podstawie art. 151 § 1 pkt 1 k.p.a. w związku z art. 123 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2016 roku, poz. 963 ze zm.), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił uchylenia decyzji z dnia 6 lipca 2016 roku.

Sąd Okręgowy orzekł, że stosownie do art.123 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 roku, poz. 1778 zm.) w sprawach uregulowanych ustawą stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, chyba że ustawa stanowi inaczej. Zgodnie z art. 151 § 1 pkt 1 k.p.a. organ administracji publicznej, po przeprowadzeniu postępowania określonego w art. 149 § 2 k.p.a. wydaje decyzję, w której odmawia uchylenia decyzji dotychczasowej, gdy stwierdzi brak podstaw do jej uchylenia na podstawie art. 145 § 1, art. 145a lub art. 145b.

Stosownie do art. 145 § 1 pkt. 1 k.p.a. w sprawie zakończonej decyzją ostateczną wznawia się postępowanie, jeżeli strona bez własnej winy nie brała udziału w postępowaniu.

Generalną zasadą doręczenia pism osobom fizycznym, wynikającą z art. 42 § 1 k.p.a., jest doręczanie pism w mieszkaniu lub miejscu pracy. Wskazany przepis nie nakazuje określonej kolejności miejsc w którym organ winien dokonywać doręczeń. Z przepisu tego nie wynika też, że organ zobowiązany jest próbować doręczyć przesyłkę we

wszystkich miejscach, w którym możliwe jest doręczenie korespondencji stronie. Wybór miejsca doręczenia pozostaje po stronie organu, który ma dokonać go w sposób zapewniający prawidłowe doręczenie.

Sąd wskazał, że jedynym adresem do korespondencji P. W. jaki dysponował organ rentowy wydając decyzje z dnia 6 lipca 2016 roku, była adres przy ul. (...) w L.. Albowiem płatnik (...) wskazał ten lokal mieszkalny przy zgłoszeniu skarżącego do ubezpieczeń społecznych. Ponadto w Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej, jako adres do doręczeń i główne miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, wskazano również ulicę (...) w L.. Jeżeli zatem skarżący sam zdecydował, że korespondencję będzie odbierał pod adresem, w którym nie zamieszkuje i konsekwentnie wskazuje to miejsce dla potrzeb ewidencji działalności gospodarczej, należy uznać, iż ów adres jest "mieszkaniami", o którym mowa w art. 42 § 1 k.p.a.

Od tego wyroku apelację wniósł wnioskodawca P. W. zaskarżając wyrok w całości. Wyrokowi zarzucał:

1. naruszenie prawa procesowego – art.44 kpa w związku z art.42 § 2 kpa w związku z art.123 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez ich zastosowanie na skutek niewłaściwego przyjęcia, że adres ul. (...) L. jest adresem zamieszkania ubezpieczonego, w sytuacji, gdy nie zmienił adresu w trakcie postępowania administracyjnego, gdyż w momencie zmiany miejsca zamieszkania nie toczyło się żadne postępowanie administracyjne z jego udziałem oraz art.233 § 1 kpc poprzez pominięcie, że decyzja dotyczyła osoby fizycznej – pracownika, a nie osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą, a ubezpieczony nie zamieszkuje pod adresem przy ul. (...) i nie wskazał tego adresu jako adresu do doręczeń, ponadto od marca 2016 roku przebywa nieprzerwanie w Islandii.
2. naruszenie art.151 § 1 pkt 1 kpa w związku z art.123 ustawy systemowej poprzez jego zastosowanie i bezzasadną odmowę uchylenia decyzji w sytuacji spełnienia przesłanki z art.145 § 1 pkt 4 kpa.

Wnosił o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez jej uchylenie i zasądzenie na rzecz ubezpieczonego kosztów procesu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja domagając się uchylenia zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającej go decyzji zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że decyzją z dnia 6 lipca 2016 roku organ rentowy stwierdził, że wnioskodawca jako pracownik u płatnika składek(...) W UPADŁSCI nie podlega od 1 kwietnia 2012 roku ubezpieczeniom społecznym. Decyzja ta została wysłana na adres wnioskodawcy – wskazany w roku 2012 adres zamieszkania ul. (...) w L.. Decyzja nie została doręczona, ponieważ wnioskodawca wówczas ani nie mieszkał pod tym adresem, ani nawet nie przebywał w kraju i wezwanie wróciło z adnotacją „nie podjęto w terminie”. Należy stanowczo stwierdzić, że wnioskodawca, którego dotyczyła ta decyzja nie miał obowiązku informować organu rentowego w aktualnym miejscu pobytu ani te wskazywać adresu do doręczeń – od 2012 roku nie toczyło się z jego udziałem żadne postępowanie administracyjne nakładające na niego taki obowiązek. Po złożeniu przez wnioskodawcę w dniu 19 grudnia 2016 roku wniosku o wznowienie postępowania przez doręczenie mu decyzji z dnia 6 lipca 2016 roku na adres do doręczenia – adres jego pełnomocnika, organ rentowy uwzględnił częściowo ten wniosek, a mianowicie w dniu 10 stycznia 2017 roku wydał postanowienie o wznowieniu postępowania w sprawie zakończonej decyzją ostateczną stwierdzającą niepodleganie ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia. Powodem tego postanowienia była stwierdzona wadliwość doręczenia decyzji z dnia 6 lipca 2016 roku przez wysłanie korespondencji na nieaktualny adres i tym samym potwierdzenie, że wnioskodawca bez własnej winy nie brał udziału w postępowaniu (art.145 § 1 pkt 4 kpa). Po wznowieniu postępowania ten sam organ w dniu 15 lutego 2017 roku wydał decyzję odmawiającą uchylenia decyzji z dnia 6 lipca 2016 roku stwierdzając, że była ona prawidłowo doręczona na adres wskazany w Centralnej Ewidencji I Informacji o Działalności Gospodarczej. Trudno skomentować decyzję organu rentowego, ale na Sądzie Okręgowym spoczywał obowiązek przeanalizowania przepisów postępowania pod kątem podnoszonych przez wnioskodawcę w odwołaniu zarzutów i ustosunkowanie się do nich. Sąd Apelacyjny stwierdza, że Sąd Okręgowy zaniechał wyjaśnienia tych kwestii ograniczając się do powielenia wadliwego uzasadnienia zaskarżonej decyzji.

Sąd Apelacyjny stwierdza, że decyzja o odmowie uchylenia decyzji z dnia 6 lipca 2016 roku była wadliwa, ponieważ, jak już wcześniej przyznał ten sam organ, decyzja o niepodleganiu przez wnioskodawcę ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia nie została mu doręczona, a tym samym nie jest decyzją ostateczną, a ponadto przed jej wydaniem wnioskodawca nie został powiadomiony o prowadzeniu postępowania w tym przedmiocie i nie brał w nim udziału, tym samym został pozbawiony praw strony.

Z tych względów i na mocy art. 47714a KPC Sąd Apelacyjny orzekł, jak w sentencji.

Orzeczenie o kosztach Sąd Apelacyjny oparł na przepisach art.98 KPC oraz § 9 ust 2 i § 10 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015 poz.1804).